

4 SEM TDC GEEC (CBCS) 4.1/4.2/4.3

2025

(May/June)

ECONOMICS

(Generic Elective)

Paper : GE-4.1/4.2/4.3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-4.1

(Indian Economy—II)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) ভাৰতবৰ্ষৰ বাণিজ্য নীতিৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one characteristic of trade
policy of India.

(2)

- (b) বাজকেষীয় দায়বদ্ধতা আৰু বাজেট ব্যৱস্থাপনা আইনখনৰ প্ৰধান লক্ষ্য হৈছে _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

The main target of the Fiscal Responsibility and Budget Management Act is _____.

(Fill in the blank)

- (c) ভাৰতবৰ্ষত সেউজ বিপ্লৱৰ পিতৃ বুলি কাক অভিহিত কৰা হয়?

Who is regarded as the father of the Green Revolution in India?

- (d) ন্যূনতম সমৰ্থন মূল্যৰ অৰ্থ লিখা।

Write the meaning of minimum support price.

- (e) MSME আইনখন কেতিয়া প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

The MSME Act came into existence in

(i) অক্টোবৰ ১৯৯১

October 1991

(ii) অক্টোবৰ ২০০৫

October 2005

(iii) অক্টোবৰ ২০০৬

October 2006

(iv) অক্টোবৰ ২০০৭

October 2007

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(3)

- (f) সাম্প্ৰতিক সময়ত অসমত ঔদ্যোগিক বিনিয়োগ বৃদ্ধি কৰিবলৈ চৰকাৰে লোৱা পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ কৰা।

Mention the initiatives taken by the Government in recent times to promote industrial investment in Assam.

- (g) ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এটি আমদানিকৃত পণ্যৰ নাম লিখা।

Write any one imported merchandize of India.

- (h) বৈদেশিক লেনদেনৰ ভাৰসমতাৰ সংজ্ঞা লিখা।

Define Balance of Payments.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following (within 150 words each) :

- (a) ১৯৯১ চনৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ বাজকেষীয় সংস্কাৰসমূহ

Fiscal reform measures of the New Economic Policy, 1991

- (b) ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য ঋণৰ বিভিন্ন উৎসৰোৰ

Various sources of rural credit in India

- (c) ভাৰতত কৃষিৰ বৈচিত্ৰ্যকৰণ

Agricultural diversification in India

- (d) ভাৰতত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ সংস্কাৰসমূহ

Public sector reforms in India

- (e) অর্থনৈতিক উদারীকৰণৰ পৰৱৰ্তীকালত ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ গতিধাৰা

Direction of foreign trade of India during post-liberalization period

3. ভাৰতবৰ্ষত সমান্তৰাল অৰ্থনীতি সৃষ্টিৰ কাৰণবোৰ কি বুলি ভাবা? ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা। 7+5=12

What are the various causes of creation of parallel economy in India? Explain. Discuss the initiatives taken by the Government to restrict it.

অথবা / Or

- বাজকেষীয় আৰু মৌদ্ৰিক ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত কেনেধৰণৰ প্ৰভাৱ পেলাইছে, আলোচনা কৰা। 12

Discuss the impact of fiscal and monetary reform measures on Indian economy.

4. কাৰিকৰী/প্ৰযুক্তিয়ে ভাৰতৰ কৃষি বিপণন ব্যৱস্থাত তাৎপৰ্যপূৰ্ণ প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে বুলি তুমি ভাবানে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত কাৰণ দৰ্শোৱা। ভাৰতৰ কৃষি বিপণন ব্যৱস্থাৰ ক্ৰটিসমূহ আঙুলিয়াই দেখুওৱা। এই ক্ৰটিসমূহৰ দূৰীকৰণৰ অৰ্থে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 4+4+3=11

Do you think that technology can play significant role in agricultural marketing? Show reasons in support of your answer. Chalkout the defects of agricultural marketing in India. Suggest the measures to remove all those.

অথবা / Or

বহনক্ষম কৃষিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ কি কি? ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে জনবহুল দেশ এখনত বহনক্ষম কৃষিৰ ধাৰণাটো ফলপ্ৰসূ হয়নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি দিয়া। 3+5+3=11

Explain the concept of sustainable agriculture. What are the merits and demerits of it? Whether sustainable agriculture is effective in a large populous country like India? Give reasons in support of your answer.

5. বেচৰকাৰীকৰণৰ সংজ্ঞা লিখা। বেচৰকাৰীকৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+3+(3+3)=11

Define privatization. What are the various objectives of privatization? Explain the advantages and disadvantages of it.

অথবা / Or

বিনিয়োগ প্ৰত্যাহাৰ নীতি মানে কি? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত এই নীতিটো প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্যটো কি আছিল? অৰ্থনৈতিক উদারীকৰণৰ পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ভাৰতবৰ্ষত এই নীতিটো ফলপ্ৰসূ হৈছেনে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি দিয়া। 3+2+6=11

Define disinvestment policy. What was the main objective of introduction of this policy in Indian economy? Do you think that this policy was fruitful in India during post-liberalization period? Show reasons in support of your answer.

6. অর্থনৈতিক সংস্কাৰৰ পৰৱৰ্তীকালত ভাৰতৰ বৈদেশিক লেনদেনৰ ভাৰসমতাৰ ছবিখন কেনেকুৱা? বৰ্ণনা কৰা।

How is the picture of Balance of Payments Account of India during post-reform period? Describe.

অথবা / Or

কৃষি-সম্পৰ্কীয় বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ চুক্তিখন আলোচনা কৰা। ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশ এখনৰ বাবে এই চুক্তি উপযোগীনে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি দিয়া।

Discuss World Trade Organization (WTO) agreement on agriculture. Whether it is suitable for the developing country like India? Give reasons in support of your answer.

7. অর্থনৈতিক সংস্কাৰৰ পৰৱৰ্তীকালত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সেৱা খণ্ডৰ বিকাশ কেনেধৰণৰ? আলোচনা কৰা।

What is the growth of service sector in Indian economy during the post-liberalization period? Discuss.

অথবা / Or

প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগে ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক খণ্ডত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছে? অর্থনৈতিক দৃষ্টিকোণেৰে বিশ্লেষণ কৰা।

How does foreign direct investment impact on industrial sector of India? Analyze it from economic point of view.

[Economic History of India (1857-1947)]

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) ঔপনিৱেশিক শাসনৰ অধীনত ভাৰতৰ অর্থনৈতিক স্থবিৰতাৰ এটা কাৰণ লিখা।

Mention one reason for economic backwardness of India under colonial rule.

- (b) 'সম্পদৰ নিৰ্গত' তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছিল? Who propounded the 'Drain of Wealth' theory?

- (c) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতত নীল খেতি কোন ৰাজ্যত কৰা হৈছিল?

Under British rule, Indigo was cultivated in which State of India?

- (d) ঔপনিৱেশিক শাসনৰ সময়ত নিম্নলিখিত কোনটো কৰ ৰাজহৰ মুখ্য উৎস আছিল?

Which amongst the following was the main source of tax revenue during colonial rule?

- (i) ভূমি ৰাজহ

Land revenue

- (ii) আয়কৰ

Income tax

(iii) সম্পদ কৰ
Wealth tax

(iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ
All of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) ব্ৰিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ কোনটো উদ্যোগ সৰ্বাধিক ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল?

Which Indian industry suffered most in the British period?

(f) ভাৰতৰ অৰ্থব্যৱস্থালৈ ব্ৰিটিছৰ এটা অৱদান উল্লেখ কৰা।

State one contribution of the British to Indian economy.

(g) ব্ৰিটিছ শাসনকালত বৈদেশিক মূলধনৰ এটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

Mention one importance of foreign capital under British rule.

(h) ভাৰতত ব্ৰিটিছ শাসনকালত কোনটো খণ্ডত সৰ্বাধিক শ্ৰমিক নিয়োজিত আছিল?

Which sector has the largest share of workforce during the British rule in India?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) ঔপনিৱেশিক শাসনকালত ভাৰতৰ কৃষি শ্ৰমিক
Agricultural labour in India during the colonial rule

(b) বাগাদেব অৰ্থনৈতিক ভাবধাৰা
Economic ideas of Ranade

(c) ১৯০০ চনৰ পৰা ভাৰতত নগৰীকৰণ
Urbanization in India since 1900

(d) ব্ৰিটিছ ভাৰতৰ ভূমি স্বত্ব ব্যৱস্থা
Land tenure system under British India

(e) ব্ৰিটিছ ভাৰতৰ নিৰোদ্যোগীকৰণ
De-industrialization of British India

3. (a) ঔপনিৱেশিক শাসনকালত নিম্নস্তৰীয় অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain the causes of low level of economic development under the colonial rule.

অথবা / Or

(b) 'সম্পদৰ নিৰ্গত' তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the 'drain of wealth' theory.

4. (a) বৃত্তি গাঁথনি কি? ব্রিটিছ ভাৰতৰ বৃত্তি গাঁথনিৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 1+10=11

What is occupational structure?
Explain the characteristics of occupational structure in British India.

অথবা / Or

- (b) ব্রিটিছ ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতাৰ মূল কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the primary causes of poverty under British rule.

5. (a) ব্রিটিছ শাসনকালত কৃষিৰ উৎপাদনশীলতা নিম্ন হোৱাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। ১৯৪৭ চনৰ বিভাজনে ভাৰতৰ কৃষিখণ্ডৰ ওপৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছিল? 8+3=11

Discuss the causes of low agricultural productivity in India during British rule. How did the Partition of 1947 affect India's agriculture?

অথবা / Or

- (b) ব্রিটিছ ভাৰতৰ খাদ্য সমস্যাৰ এটি ব্যাখ্যা দাঙি ধৰা। এই সমস্যা সমাধানৰ পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ কৰা। 8+3=11

Give an explanation of food problem under British India. Mention the steps taken in this regard.

6. (a) ব্রিটিছ ভাৰতৰ উদ্যোগখণ্ডৰ মূল অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা। ব্রিটিছ ভাৰতত মূলধন সামগ্ৰী উদ্যোগ গঢ়ি নুঠাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 6+6=12

Mention the drawbacks of British India's industrial sector. Discuss the reasons for non-establishment of capital goods industries in British India.

অথবা / Or

- (b) প্ৰাক্-স্বাধীনতাৰ আমোলৰ আন্তঃগাঁথনি অৱস্থাৰ এটি বিৱৰণ লিখা। 12

Write a note on the state of infra-structure on the eve of Independence.

7. (a) ব্রিটিছ ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। ব্রিটিছৰ বাণিজ্য নীতিয়ে কিদৰে ভাৰতীয় সম্পদৰ বহিঃনিসৰণ ঘটাইছিল? 8+3=11

Discuss the characteristics of British India's foreign trade. How did the foreign policy cause the drain of India's wealth?

অথবা / Or

- (b) ঔপনিৱেশিক শাসনৰ সময়ত ভাৰতীয় জনসংখ্যাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। 11

State the characteristics of Indian population during the colonial rule.

Paper : GE-4.3

(Public Finance)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) চৰকাৰী বিত্তৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define public finance.

- (b) তলৰ কোনটো বাজহুৱা দ্ৰব্য?

Which of the following is a public good?

- (i) ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিৰক্ষা

National defense

- (ii) ব্যক্তিগত বাহন

Private car

- (iii) ছিম কাৰ্ড

Sim card

- (iv) আইপড

iPod

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (c) বজাৰ বিফলতা কি?

What is market failure?

- (d) ঋণাত্মক বাহ্যিকতা মোকাবিলা কৰিবলৈ এটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

Mention one way to internalize negative externality.

- (e) ক'লা ধন বুলিলে কি বুজা?

What do you mean by black money?

- (f) ২০২৩ চনত G20 সন্মিলন কোন্ দেশে আয়োজন কৰিছিল?

Which country hosted G20 Summit in 2023?

- (g) মৌদ্ৰিক নীতি কি?

What is monetary policy?

- (h) কৰৰ প্ৰকৃত বোজা কি?

What is real burden of tax?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on any *four* of the following (within 100 words each) :

- (a) মুক্ত আৰোহীৰ সমস্যা

Free rider problem

- (b) সমতা আৰু সক্ষমতা
Equity and efficiency
- (c) ধনাত্মক বাহ্যিকতা আৰু ঋণাত্মক বাহ্যিকতা
Positive externality and negative externality
- (d) কৰৰ অগ্রগামী স্থানান্তৰকৰণ আৰু পশ্চাদ্গামী স্থানান্তৰকৰণ
Forward shifting and backward shifting of tax
- (e) ২০২৪-২৫ বৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেটৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশসমূহ
Highlights of the Union Budget, 2024-25

3. (a) চৰকাৰৰ আৰণ্টন, বিতৰণ আৰু সুস্থিৰকৰণ কাৰ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
Describe the allocation, distribution and stabilization functions of the Government.

অথবা / Or

- (b) পেৰেটো সক্ষমতাৰ চৰ্তসমূহ বহলাই লিখা।
Explain the conditions of Pareto optimality.

4. (a) ব্যক্তিগত দ্ৰব্য আৰু বাজহুৱা দ্ৰব্যৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।
বাজহুৱা দ্ৰব্যৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।
Distinguish between private good and public good. Write down the features of public good.

7+7=14

অথবা / Or

- (b) কজ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।
Discuss the Coase theorem.

14

5. (a) কৰৰ স্থানান্তৰকৰণ আৰু আপাতনৰ পাৰ্থক্য কি? কৰৰ স্থানান্তৰকৰণ আৰু আপাতনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাৱা কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
What is the difference between shifting and incidence of tax? Discuss the factors affecting shifting and incidence of taxation.

4+10=14

অথবা / Or

- (b) কৰৰ আপাতনৰ চাহিদা আৰু যোগান তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the demand and supply theory of incidence of tax.

14

6. (a) ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থাৰ দুৰ্বলতাবোৰ আঙুলিয়াই দিয়া।
Point out the defects of Indian tax system.

14

অথবা / Or

- (b) বিত্তীয় যুক্তবাষ্ট্রবাদৰ প্ৰসংগত কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ সম্পৰ্ক
ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the Centre-State relationship in
the context of fiscal federalism.

★ ★ ★